

z ý v á n y podle tohoto zákona, by přenesly svá sídla a hospodářská vedení do t u z e m s k a. Ale neplyne z něho, že i žalovaná firma byla k tomu vyzvána. Sama také ani netvrdí, že do tuzemska přesídlila a své hospodářské vedení — totiž c e l é, jak onen zákon předpokládá, a nikoli jen ono tuzemských podniků — sem přenesla, naopak uvádí stále, že má své sídlo v Budapešti. Než, i kdyby také byla bývala vyzvána, nemělo by to pro tuto rozepři významu, protože podle poslední věty Šu 1 řečeného zákona předpisy o opovědích zůstávají v platnosti, z čeho jde jasně na jevo, že i vyzvané podniky musí zříditi v tuzemsku sídlo správy, které musí k zápisu do obchodního rejstříku opovědět. Pokud se tak nestalo, nemají vyzvané podniky, třebaže je jim dovoleno obchody v tuzemsku provozovati, v tuzemsku sídla správy a jím založeného obecného sudiště. Zůstává proto rekurs i při posudku věci s tohoto hlediska bez úspěchu.

Čís. 4379.

Časopis »X« nemá způsobilosti státi na soudě. Pokud může zmatečnost dle Šu 6 c. ř. s. vytýkati osoba jiná, nežli proti níž žaloba směřovala. Nahrazení osoby, nezpůsobilé jednati na soudě, osobou k tomu způsobilou, nelze provéstí opravou žaloby.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, R I 896/24.)

Žalobě na časopis »Železo, časopis pro obchod železářský a průmysl kovodělný« o nepřipustnosti exekuce p r o c e s n í soud p r v é s t o l i c e vyhověl. O d v o l a c í soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl žalobu. D ů v o d y: Jako strana žalovaná označen je v žalobě »Železo«, časopis pro obchod železářský a průmysl kovodělný. Žalovaným může býti jen podmět právní, mající způsobilost býti stranou sporu, tudíž také způsobilost býti samostatným nositelem práv a závazků. Způsobilost, býti stranou procesní, mají osoby fysické i právnické, pokud mají způsobilost samostatně platné závazky sjednávati. Takové způsobilosti žalovaná strana v tomto případě však nemá. Žalován je časopis »Železo« k rukám Jana H-a, nikoli firma, o kterou v tomto případě patrně šlo, neboť dle obsahu exekučních spisů vedla exekuci firma »Železo«, vydavatelská a jednatelská společnost pro obchod železářský s r o. — V prospektech, které žalující strana v odvolacím sdělení předkládá, činí se propagace jen časopisu »Železo«, nikoliv firmě a z připojeného čísla listu toho je vidno, že vydavatelem a hlavním redaktorem jeho jest Jan H., majitelkou časopisu toho pak že je firma »Železo«, společnost s ručením omezeným, tedy firma, která vedla exekuci. Časopis »Železo«, který je žalován, je tedy jen majetkovou hodnotou firmy a není samostatným podmětem právním, jemuž by mohla býti přiznána způsobilost ku právům, není samostatnou osobou fysickou ani právnickou. Práva a závazky mohou se tudíž týkati jen firmy, jejímž zmíněný časopis je majetkem, a nikoli časopisu samotného. Firma »Železo«, společnost s r. o., kromě časopisu může býti podmětem i jiného majetku nebo majetkového celku a přece

nemohl by býti takový majetek společnosti žalován, poněvadž rozsudek proti společnosti jako majitelce nebyl by vykonatelným a byl by bezcenným. Z řečeného plyne, že časopis »Železo«, nejso právním podmínem, nemá procesní způsobilosti ve smyslu Šu 1 c. ř. s. Na nedostatek tento hleděti je podle Šu 6 c. ř. s. z povinnosti úřední v každém období sporu a je takového rázu, že jej odstraniti nelze. Nedostatek ten nelze odstraniti ani opravou žaloby, když nejedná se o nesprávné označení firmy, jež měla býti žalována a kterou strana žalující z exekučních spisů znáti mohla, nýbrž když jako žalovaná strana jako samostatný podmět uveden je časopis »Železo«. Poněvadž rozsudek firmě jako majitelce časopisu byl doručen a firma má zájem právní i hospodářský, by nesprávný rozsudek a řízení byly odstraněny, slušelo přiznati firmě »Železo« legitimaci k odvolání a zrušiti rozsudek i řízení jako zmatečné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Výtka nesprávného právního posouzení věci a protispisovosti napadeného usnesení není opodstatněna. Odvolací soud vychází prý z nesprávného skutkového podkladu, že jest žalován časopis »Železo«, ačkoliv prý jest z obsahu žaloby vidno, že tomu tak není. Tímto tvrzením ocitá se však stěžovatel sám v rozporu se spisy, neboť jak na rubru tak i v kontextu žaloby jest uvedena jako žalovaná strana »Železo«, časopis pro obchod železářský a průmysl kovodělný v P., nikoliv však firma »Železo«, časopis a t. d. v P., a není v žalobě naznačeno, že tato firma jest majitelkou časopisu a jako taková žalována. Nejde o neúplné označení jednoho a téhož podniku, nýbrž o žalobu na časopis, tedy, jak správně odůvodnil soud odvolací na pouhou majetkovou hodnotu firmy »Železo«, společnost s obm. r. v P. a žádný samostatný podmět právní. Odvolací soud posoudil proto věc zcela správně, nepřiznáv časopisu »Železo« procesní způsobilosti ve smyslu Šu 1 c. ř. s. Jde ještě pouze o to, bylo-li lze nedostatek ten odstraniti po rozumu Šu 6 c. ř. s. opravou žaloby, jak má stěžovatel za to, nikoliv však soud odvolací. I v té příčině jest souhlasiti se soudem odvolacím, poněvadž nešlo o pouhé doplnění vadného názvu jedné a téže právnické osoby, nýbrž o to, aby nahrazena byla strana nesprávně žalovaná a k sporům nezpůsobilá právnickou osobností k sporům způsobilou. Další výtku stěžovatelovu, že odvolání firmy »Železo«, společnost s obm. r., mělo býti pro nedostatek pasivní legitimace k sporu zamítnuto, nebyla-li tato dle názoru odvolacího soudu žalovanou, nelze rovněž shledati odůvodněnou, neboť doručením rozsudku první stolice jednatelem této firmy byla tato do sporu vtažena a nabyta takto právního zájmu na tom, aby odstraněn byl zmatečný rozsudek, z něhož jí hrozila majetková újma. Toto nutné zakročení firmy »Železo«, spol. s obm. r., bylo zaviněno, jak správně uvádí soud odvolací, žalobcem a proto byl také výrok o útratách ustanovením Šu 41 odstavec první c. ř. s. správně odůvodněn.